

EEN WERELDSTAD BENUT HAAR CREATIEF KAPITAAL!

Zeven aanbevelingen van de Rijksadviseurs
voor de Creatieve Schaalsprong
Rotterdam en Omstreken

BAVO

www.bavo.biz

Den Haag Wereldstad aan Zee

- Structuurvisie Den Haag 2020
- “Ruimte bieden voor initiatieven en ontplooiing op economisch, cultureel en maatschappelijk vlak die het stedelijk leefklimaat verlevendigen.”
- Rol culturele sector is nog ongewaardeerd (veel vragen, weinig concrete voorstellen)
- De klok tikt: Amsterdam, Rotterdam, Utrecht (London, Dublin, Berlijn, Brussel)
- Niet afwachten: creatief kapitaal inzetten en positie van wereldstad verzekeren
- *De culturele sector is aan zet! Zeven aanbevelingen.*

Aanbeveling 1:
SPREEK NIET LANGER
OVER KUNST, MAAR OVER
CREATIEF KAPITAAL

---

1. Spreek niet langer over kunst, maar over creatief kapitaal

- Voorbij aan de traditionele artistieke bedrijvigheid
- Doorbreek de relatieve traagheid en het elitaire karakter van het kunstproces
- Elk individu = creatief = potentiële meerwaarde
- Mits investering en begeleiding

Aanbeveling 2:
WAT GOED IS VOOR DE
CREATIEVE KLASSE, IS
GOED VOOR ONS
ALLEMAAL.

---

2. Wat goed is voor de creatieve klasse, is goed voor ons allemaal.

- Creativiteit is geen doel op zich, maar functie van het algemene Goed
- Bijv. realisatie van groei, internationale concurrentiepositie, uitbouw lokale economie
- Wereldstad moet meer bieden dan kantoren
- Levensnoodzaaklijk zijn onconventionele leefomgevingen, broeierig cultureel klimaat, etc.
- Bedrijvigheid van creatieve ondernemers is goed voor probleemwijken (zien ondernemen, doet ondernemen!)

**Aanbeveling 3:
MAXIMALISEER
POTENTIEEL VAN
BROEDPLAATSEN DOOR
AAN TE KNOPEN MET
ANDERE NETWERKEN EN
SECTOREN.**

---

3. Maximaliseer potentieel van broedplaatsen door aan te knopen met andere netwerken en sectoren.

- De creatieve industrie is geen autonome sector
- Creatieve arbeid genereert slechts toegevoegde waarde in synergie met andere sectoren
- Netwerkmiddel en open interactie in vrije marktsysteem als leidend voorbeeld

Aanbeveling 4.
ONZEKERHEID IS DE BRON
VAN ELKE CREATIVITEIT.

---

4. Onzekerheid is de bron van elke creativiteit.

- Creativiteit is niet te vatten in gangbare productie- en arbeidsverhoudingen
- Kunst heeft voorbeeldfunctie in anders denken over bestaans(on)zekerheid
- Les van de kunst: zekerheid doodt elke creativiteit
- Dus: flexibiliteit, verandering, dynamiek in kunstmilieus institutionaliseren als voorwaarde voor wereldstad

Aanbeveling 5:
GEEF JE IDEALISME NIET
OP EN VERBIND OP INNIGE
WIJZE LEVEN EN WERK.

---

5. Geef je idealisme niet op en verbind op innige wijze leven en werk.

- Meerwaarde creatieve sector = haar rasecht idealisme
- Creatievelingen is het niet om het geld te doen
- Vrije tijd is altijd een beetje werken (opnieuw heeft kunst voorbeeldfunctie)
- 'Meer werk is meer leven!'

Aanbeveling 6.
DE MARKT HEEFT JULLIE
NODIG. GRIJP DE
OPPORTUNITEIT.

---

6. De markt heeft jullie nodig. Grijp de opportuniteit.

- Niet alleen stadsmanagement maar ook de markt is vragende partij
- Creatieve sector biedt iets wat gebruikelijke economie niet kan opbrengen (te hoog startkapitaal, te lange broeifase)
- Topbedrijven tappen graag creatief potentieel af
- Buitenkans om een goed idee niet te laten stranden door slecht financieringsplan of marketing

Aanbeveling 7.
WACHT NIET AF: DEN HAAG
WERELDSTAD REKENT OP
JULLIE!

---

7. Wacht niet af: Den Haag Wereldstad rekent op jullie!

- Wereldstad is niet gebaat met slaafse invulling van haar visie
- Doe vooral wat je zelf graag doet: bevredig je eigen creatieve verlangens
- De creatieve klasse in Den Haag heeft niets te verliezen behalve haar bestaan als onmachtige $\uparrow$ kunstenaar in een afgesloten $\top$ atelier.